# Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2016–2017

**Aanhangsel van de Handelingen**


**Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden**

## 550

Vragen van de leden **Tanamal** en **Van Dekken** (beiden PvdA) aan de Ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het ziek worden van sporten op kunstgrasvelden* (ingezonden 6 oktober 2016).

Antwoord van Minister **Schippers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) mede namens de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ontvangen 21 november 2016). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2016–2017, nr. 325.

Vraag 1
Kent u het bericht «Kun je ziek worden van sporten op kunstgrasvelden?»[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Onderschrijft u de zorgen dat er onvoldoende onderzoek is gedaan naar de mogelijk kankerverwekkende rubbergranulaatkorrels die gebruikt worden op kunstgrasvelden? Zo ja, bent u bereid om het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) alsnog onderzoek te laten doen naar de gevolgen van het gebruik van rubbergranulaatkorrels? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2
Het RIVM heeft eerder geconcludeerd dat gebruik maken van het veld niet leidt tot gezondheidsrisico's als gevolg van blootstelling aan polycyclische aromatische koolwaterstoffen (pak's). Bij navraag voor en na de uitzending van Zembla heeft het RIVM aangegeven nu bij deze opinie te blijven. Omdat de uitzending de nodige onrust in de samenleving heeft veroorzaakt heeft de Minister van VWS het RIVM gevraagd om een technisch literatuuronderzoek te doen. Voorts is het RIVM gevraagd een representatief onderzoek te doen op deze kunstgrasvelden naar de concentraties van pak's en andere stoffen in het granulaat die mogelijk een effect hebben op de gezondheid van spelers.

[1] http://nos.nl/artikel/2136047-kun-je-ziek-worden-van-sporten-op-kunstgrasvelden.html

ah-tk-20162017-550
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2016

Vraag 3
Kunt u toelichten of medewerkers die kunstgrasvelden met rubbergranulaatkorrels aanleggen mogelijk een verhoogde kans hebben op een beroepsziekte?

Antwoord 3
Beroepsziekten moeten door bedrijfsartsen en Arbodiensten gemeld worden bij het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten (NCvB). Er zijn bij het NCvB geen beroepsziekten gemeld van werknemers die kunstgrasvelden met rubbergranulaatkorrels aanleggen of onderhouden.
Het voorkomen van beroepsziekten is de verantwoordelijkheid van de werkgever in samenwerking met de werknemers, en waar nodig met deskundige ondersteuning.

Vraag 4
Is er onderzoek gedaan naar de mogelijke gevolgen van de blootstelling aan rubbergranulaatkorrels voor medewerkers die dergelijke kunstgrasvelden aanleggen? Zo ja, bent u bereid om deze resultaten te delen met de Tweede Kamer? Zo nee, bent u bereid om alsnog onderzoek te doen naar de gevolgen voor medewerkers?

Antwoord 4
Er zijn in opdracht van de branche 2 onderzoeken gedaan naar mogelijke gevolgen van blootstelling van werknemers aan rubbergranulaatkorrels. Het betreft het «Onderzoek naar gezondheidsrisico's voor werknemers t.g.v. rubberinfill van autobanden bij aanleg en onderhoud van kustgrasvelden» van IndusTox en Kempeneers milieu en management uit 2009 en het «Vervolgonderzoek stof- en kwartsblootstelling bij aanleg van kunstgrasvelden» van de Branchevereniging Sport en Cultuurtechniek (BSNC) uit 2013. De rapportages van beide onderzoeken zijn te vinden op www.bsnc.nl
Het laten onderzoeken van mogelijke risico's voor werknemers door brancheorganisaties sluit aan bij de verantwoordelijkheid van werkgevers om de mogelijke gevolgen van de blootstelling te inventariseren en passende doeltreffende beheersmaatregelen te nemen.

Vraag 5
Controleert de Inspectie SZW tijdens het aanleggen of onderhouden van dergelijke kunstgrasvelden of er sprake is van een gezonde werkplek? Zo ja, wat zijn de resultaten hiervan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5
De Inspectie SZW bepaalt op grond van een risicoanalyse waar men gaat inspecteren.
Zij heeft in het verleden geen aanleiding gezien actief te controleren op gezondheidsrisico's voor werknemers bij aanleg of onderhoud van kunstgrasvelden. De inspectie heeft na de televisie-uitzending van Zembla 1 melding gehad. Deze is in behandeling.

Vraag 6
Kunt u toelichten of sporters die op kunstgrasvelden met rubbergranulaatkorrels hun sport beoefenen mogelijk een verhoogde kans hebben op ziekte als gevolg hiervan?

Antwoord 6
Zoals ik ook vermeld in mijn antwoord op vraag 2 heeft het RIVM eerder geconcludeerd dat blootstelling aan het granulaat niet tot gezondheidseffecten leidt. Bij navraag voor en na de uitzending van Zembla heeft het RIVM aangegeven nu bij deze opinie te blijven. Er is daarom nu geen reden om te stoppen met sporten op deze velden.

Vraag 7
Is er onderzoek gedaan naar de mogelijke gevolgen van de blootstelling aan rubbergranulaatkorrels voor sporters die veelvuldig in aanraking komen met deze korrels?

Antwoord 7
Er is de afgelopen 10 jaar een aantal onderzoeken gedaan naar de mogelijke gevolgen van de blootstelling aan rubbergranulaatkorrels voor sporters die veelvuldig in aanraking komen met deze korrels. Voorts heb ik in mijn antwoord op vraag 2 al aangegeven dat ik het RIVM gevraagd heb aanvullend onderzoek te doen naar de samenstelling van het granulaat en naar informatie in de literatuur over gezondheidsrisico's.

Vraag 8
Deelt u de mening dat meer onderzoek naar deze rubbergranulaatkorrels meer informatie over de eventuele schadelijkheid ervan voor sporters op zal leveren? Bent u bereid om het RIVM te verzoeken om in eventueel nader onderzoek naar deze korrels expliciet aandacht te geven aan de lange termijn gevolgen van deze korrels op de gezondheid van sporters? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8
Ik wacht in deze fase eerst de resultaten van het nu ingezette onderzoek af. Afhankelijk van de resultaten zal ik mij bezinnen op verdere stappen.